

Kyrkomötet
Motion 2013:46
av Bertil Murray

Rätten för av Svenska kyrkan utsända medarbetare att delta i kyrkliga val och att betala kyrkoavgift

Förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att till kyrkomötet återkomma med förslag som säkrar möjligheten för kyrkotillhöriga som av Svenska kyrkan sänds ut för tjänst i annat land att under sin utlandstjänstgöring i förekommande fall rösta i de kyrkliga valen.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att pröva möjligheten till en ny reglering som möjliggör för kyrkotillhöriga som av Svenska kyrkan sänds ut för tjänst i annat land, och som då inte kommer att tillhöra en svenskkyrklig församling att under sin utlandstjänstgöring betala kyrkoavgift i den församling från vilken de sänts ut.

Motivering

De båda förslagen till beslut härrör från två utsända medarbetare och presenterades i nedanstående insändare, införd i Kyrkans tidning våren 2013 av Kristina och Anders Göranzon, utsända medarbetare i Sydafrika.

Vi förlorade vår rösträtt i vår egen kyrka.

Den 9 januari, på Kristinas femtiotredje födelsedag, flyttade vi utomlands. Anders bosätter sig för tredje gången i Sydafrika. Kristina för andra gången. Vid dessa tillfällen har vi varit utsända av Svenska kyrkan. Eftersom vi inte behövt ansöka om medlemskap i Svenska kyrkan vid hemkomsten förmodar vi att vi varit medlemmar/tillhöriga även under utlandsvistelsen.

Under januari månad 2013 har vi fått två brev från Sverige, som vi särskilt vill nämna. Det första kom från försäkringskassan. I brevet står: "Du är fortsatt registrerad hos försäkringskassan under din utlandsvistelse. Det beror på att du arbetar åt Svenska kyrkan."

Brevet berättar sedan att alla som arbetar utomlands för svenskt trosamfund eller svensk ideell organisation som bedriver biståndsverksamhet kan fortsätta att vara registrerad hos försäkringskassan, om utlandsvistelsen beräknas vara längst fem år. Den så kallade femårsregeln.

Det andra brevet kom till vår särskilda postadress i Sverige. Från skatteverket. Brevet berättar hur vi ska göra för att fortfarande få finnas med i den allmänna röstlängden.

Men när det gäller Svenska kyrkan, som vi tillhör sedan 1960 och även är anställda av, kommer inget brev. För i samma ögonblick som vi flyttar utomlands händer två saker:

1. Vi kan inte längre bidra med kyrkoavgift. Den följer ju med skatten och vi kommer inte att betala skatt i Sverige.

2. Vi får inte rösta i kyrkovalet. Inte ens till kyrkomötet.

Så vår fråga till någon som vet, lyder: Är vi fortfarande med i Svenska kyrkan?

I så fall: Hur ska vi då kunna bidra med kyrkoavgift? Och varför får vi inte rösta? För det är väl inte så att det råder ett överskott av röster, när valsedlarna i kyrkovalet räknas ihop?

Våra förslag:

A: Någon som sitter i kyrkomötet får motionera om en ändring i kyrkoordningen, om det behövs.

B: Skriv på Svenska kyrkans hemsida att alla som bor utomlands och tillhör Svenska kyrkan kan höra av sig genom ett särskilt formulär och därefter få bli inskrivna i röstlängden. Samt att även få möjlighet att bidra med kyrkoavgift.

Det är en fråga om demokrati.

Det är en fråga om kyrkosyn.

Det är en viktig fråga.

Frågorna som artikelförfattarna lyfter upp rör i första hand dem som sänds ut inom ramen för Svenska kyrkans internationella arbete.

Att medarbetare som likt de båda författarna till debattartikeln under sin utlandstjänst kvarstår som kyrkotillhöriga i Svenska kyrkan är utom allt tvivel. De fortsatta nära banden med Svenska kyrkan är för dem synnerligen viktiga. De tar sig uttryck bland annat genom de utsändas resebrev, genom sändande församlings regelbundna förböner och genom hemkomsträffar. Men de båda punkter som artikelförfattarna berör pekar på hur relationen ur en annan synpunkt kraftigt försvagas under utlandstjänsten.

De frågor som motionen aktualiserar har redan tidigare varit föremål för bearbetning, dock utan resultat. I Utlandskyrkan – struktur och delaktigt (Svenska kyrkans utredningar 2009:1), finns på sidan 119 i betänkandet följande förslag:

Utredningens förslag: De som tillhör en utlandsförsamling och inte är folkbokförda i Sverige ska via församlingen betala en avgift till Trossamfundet Svenska kyrkan. *Även övriga kyrkotillhöriga som inte är folkbokförda i Sverige ska ges möjlighet att genom en avgift vara med och ta ett ekonomiskt ansvar för Svenska kyrkan.* [Motionärens kursivering]. Hur detta i praktiken ska hanteras blir en uppgift för kyrkostyrelsen och Rådet för utlandskyrkan att arbeta vidare med.

I skrivelsen till KM 2011, 2011:5, angav kyrkostyrelsen att man inte lämnade något förslag om kyrkoavgift för bosatta utomlands. Det fanns frågor som behövde utredas vidare och man ämnade återkomma till KM 2012. Något sådant förslag har dock, så vitt jag förstår, inte inkommit från kyrkostyrelsen.

Vad gäller frågan om rösträtt vid de allmänna kyrkliga valen kompliceras frågan möjligen av beslutet vid 2012 års kyrkomöte, om indirekt val via utlandsförsamlingarnas kyrkoråd av två ledamöter i KM. Den ordningen låter sig inte överföras till den grupp som skribenterna av debattartikeln företräder.

Det är uppenbart att det här handlar om ett mycket litet antal medarbetare, antalet utsända som skulle omfattas av en ny reglering kan för närvarande räknas i tvåsiffriga tal. Detta innebär inte att frågan kan nonchaleras. Det är ett gott och rimligt önskemål att de som i sina tjänster företräder Svenska kyrkan också ges möjlighet att uttrycka denna tillhörighet genom deltagande i de kyrkliga valen och genom att betala av kyrkan/församlingen fastställd kyrkoavgift.

Uppsala den 8 juli 2013

Bertil Murray (FK)